Nr. 52.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE w PIĄTEK DNIA 29 CZERWCA V. S. 1817 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Czytamy w *Poczcie Północney*, datowaney z *Petersburga* d. 20 czerwca: „ Przez drukowane obwieszczenia w tuteyszey stolicy ogłoszono, iż Jego Cesarska Mość rozkazał: dnia 20 czerwca, w dzień uroczystego wjazdu Nayiaśnieyszych Cesarstwa Ichmość do stołecznego miasta *Petersburga*, z okoliczności przybycia Nayjaśnieyszey Królewny Jeymości Prusskiey, Narzeczoney Małżonki Nayjaśnieyszego Cesarzewicza, Wielkiego Xiążęcia Jegomości, *Mikołaja Pawłowicza*, Xiężniczki *Karoliny* i Xiążęcia Jegomości Pruskiego, *Wilhelma*, zjeżdżać się na godzinę 5tą po południu do zimowego pałacu Jego Cesarskiey Mości.

D. 18 o godzinie 11tey przed południem N. Królewna Jeymość Pruska, *Karolina*, przybyła do *Narwy*: W. X. Jmć *Mikołay* z Xiążęciem Jmcią Pruskim kilką godzinami pierwiey przybyli i spotykali Królewnę. Tegoż dnia o godzinie 5ciey z południa Nayjaśnieysi podróżni przejeżdżali przez *Jamburg*, a wieczorem, o godzinie 8mey stanęli na stacyi *Kaskowa*, gdzie NN. Cesarz Jmć i Cesarzowa Jeymość, *Marya Fedorowna*, kilką godzinami pierwiey przybyli. NN. Osoby wyiechały z tego mieysca o godzinie 9tey wieczorem.

Podług gazety senackiey, datowaney dnia 16 czerwca: Rzeczywisty radca stanu, gubernator cywilny pułtawski, *Tutolmin*, mianowany kawalerem orderu ś. *Anny* 1szey klassy.

Mianowani radcami stanu, radcy kollegialni, d. 27 maia, *Andrzey Łoszkarew*, a d. 28 *Perowski*.

D. 27 maia, cywilny gubernator simbirski, radca stanu, *Dubieński*, mianowany rzeczywistym radcą stanu i przeznaczony na gubernatora cywilnego do *Woroneza*.

D. 28 maia wicegubernatorem pskowskim mianowany radca kollegialny, *Sokół*.

Cesarz Jegomość przez ukaz do cywilnego gubernatora smoleńskiego, pod dniem 13 lutego, na uczynione Sobie doniesienie, przez Jenerała artylleryi Hrabiego *Arakczejewa*, iż szlachta tey gubernii postanowiła, nieposzukiwać z ubóższey braci swey pieniędzy, należących z ostatnich naborow rekruta, rozkazał oświadczyć szlachcie przez Marszałka gubernialnego, Monarsze podziękowanie.

Przez ukaz Jego Cesarskiey Mości pod dniem 17 maia, do sprawuiącego obowiązki ministra kraiowego oświecenia, utrzymuiącemu w *Petersburgu* gabinet fizyczny, *Rospiniemu*, przez wzgląd na uczynioną przez niego przysługę dla szkół, w dostarczanych dla nich narzędziach fizycznych, nadany iest tytuł Cesarskiego Fizyko-Mechanika.

D. 24 maia, Cesarz Jegomość, zgodnie z postanowieniem komitetu ministrow, Doktora prawa, *Grzybowskiego*, który stopień ten otrzymał w Cesarskim uniwersytecie charkowskim, przeznaczaiąc do służby w etacie prowiantskim, raczył policzyć w randze 8 klassy.

D. 28 maia. W naywyższym ukazie do ministra sprawiedliwości wyrażono: „ Jego Cesarska Mość nayłaskawiey dozwala Panom Senatorom użyć odpoczynku w czasie wakacyynych miesiącow teraźnieyszego lata, na osnowie 9 rozdziału Jeneralnego Regulaminu, a przez ten czas dla większey łatwości pierwsze i drugie oddziały 3go, 5go i 6go departamentow Rządzącego Senatu, połączyć w jedno sądownictwo, z zastrzeżeniem, iżby dla ciągłego rozstrzygania spraw w każdym departamencie Rządzącego Senatu została naznaczona liczba Panow Senatorow, i ieżeliby który z obecnych zachorował, wtedy z maiących używać czasu wakacyynego, ten, który się w mieście znaydować będzie, powinien zastąpić iego mieysce.„

D. 30 maia. Radca tayny, Senator, *Arszeniewski*, na własną prośbę uwolniony od obowiązkow podskarbiego kapituły orderow Cesarstwa Rossyyskiego i przeniesiony dla zasiadania w moskiewskich departamentach Rządzącego Senatu: przez wzgląd zaś na osłabienie zdrowia i dla poprawy domowego gospodarstwa swego, uwalnia się od pełnienia obowiązkow na półroku.

D. 4 czerwca. Assesor kollegialny, *Olchowski*, przeznaczony na członka sądu handlowego w *Odessie*.

D. 24 maia. Stosownie do zdania Komitetu ministrow, szambelan dawnieyszego dworu polskiego, *Kownacki*, więcey 12stu lat zostaiący forsztmeystrem w gubernii mińskiey, mianowany radcą tytularnym.

D. 11 kwietnia. Cesarz Jegomość przez ukaz do pełniącego obowiązki Głównego Dyrektora dróg i kommunikacyy, Jenerała inżenierow, *Dewolanta*, potwierdził Ustawę dla batalionow woyskowych robotników dróg kommunikacyy z etatem, a Naczelnikiem tego wydziału i razem dowódzcą brygady tychże robotników mianował jenerała majora, *Wieljaszewa*.

Cesarz Jmć, maiąc sobie przez ministra spraw wewnętrznych złożone wzory farb malarskich i wodnych, z fabryki *Chrystyana Frese*, raczył tego fabrykanta udarować złotym medalem, na wstędze orderu ś. *Anny*, z napisem *za pożyteczne*. Farb tych rozprzedaie się bardzo wiele nie tylko w *Rossyi*, ale też w roku 1816 więcey 2,000 tabliczek wyszło do różnych miast zagranicznych. Pierwszy to raz produkt tego rodzaiu ukazał się pod imieniem i stęplem rossyyskim. Podobnyż medal ze względow Monarszych otrzymał fabrykant *Matwieiew*, w którego rękodzielni robią się wyborne wstęgi z *rossyysko-kizlarskiego* jedwabiu, bardzo dobrze zastępuiącego potrzebę drogo sprowadzanych jedwabiow włoskich, a tém samém znakomite kapitały wewnątrz państwa zostaią, które do obcych kraiow wychodzić musiały.

Liczba okrętow w *Rydze* do dnia 23 czerwca: przybyłych 961, wyszłych 917.

Ostatni kurs petersburski d. 16 czerwca: dukat holl. 10 r. 95 k.; rubel sr. 3 r. 87 k.; assygnata storublowa 26 r. sr.

Kurs wileński na assygnaty: rub. sr. 3 r. 83 k.; dukat 10 r. 95 kop.; imperyał 37 r. 70 kop.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 1 lipca.

Jego Cesarzewicowska Mość, W. Xiążę *Konstanty*, wyiechał d. 29 z. m. z tey stolicy do *Petersburga*.

Dyrekcya Jeneralna Loteryi Królestwa Polskiego.

W dalszym ciągu obwieszczenia o agituiącém się

ciągnieniu loteryi na maiętność *Tyszowce* w dniu 26 m. i r. b. do Gazet podanego, uwiadamia niniejszém, iż w dniu 27 b. m. odciągniętych zostało 1,000 Numerow, z których następuiące wygrały, to iest: Nra 54,032—39,040 217 — 67,564 — 61,555 — 47,777 — 79,657 — 82,632 — 78,194 — 11,716 po 5 czer. zł. — Ner 62,798 10 cz. zł. — Ner 42,830 15 cz. zł.; Ner 31,181 25 cz. zł. —

Na dniu 28 b. m. odciągnięto 1,600 numerow, z tych wygrały Nra 66,796 — 27,648 — 37,407 — 36,277 — 61,200 — 62,551 — 4,045 — 10,192 — 2,884 — 347 — po 5 cz. zł.; a Ner 17,179 10 cz. zł.

W dniu dzisieyszym zrana, odciągnięto 800 Numerow; z tych wygrały, iako to: 2,300 — 35,460 — 73,639 — 64,310 — 26,499 — 61,547 — 17,052 — 82,963 52,812 — 32,147 po 5 cz. zł.

Dalsze zaś ciągnienie loteryi Tyszowieckiey dla ciągnienia 5tey klassy 11tey loteryi, które w dniu dzisieyszym o godzinie w pół do czwartey po południu rozpocznie się, i codziennie o teyże samey godzinie aż do ukończenia zupełnego kontynuować się będzie, do dnia następuiącego czyli 1 lipca na godzinę 9tą rano odłożone zostało, i odtąd aż do ukończenia loteryi klasyczney, tylko rano odbywać się będzie.

W *Warszawie* d. 30 czerwca 1817.

Kochanowski.

Straszak S. J. D.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

ANGLIA

(*Z Korr. Hamb.*) *Londyn dnia 17 czerwca. Watson* uwolniony został. Po siedmiu dniach słuchania sądowego, nastąpił wczora wyrok przysięgłych, których prezydentem był P. *Richardson.* Gdy sąd przysięgłych, który blizko dwóch godzin na namowie bawił, do sali sądowéy powrócił, rzekł jeden z urzędników sądowych: „*Więźniu wznieś ręce i wysłuchay twego wyroku!*“ Prezydent przysięgłych wyrzekł potém podniesionym głosem: *Niewinny.* Jak tylko w napełnioney widzami sali dał się usłyszeć wyrok: *Uwolniony!* powstał okrzyk radości, który prędko się po przyległych ulicach rozszedł i powtarzały go tysiące głósów. Pierwszy sędzia, Lord *Ellenborough*, który się takiego wyroku przysięgłych niespodziewał, zdawał się bydź zmieszanym. Jak tylko w sali nieco się uspokoiło, prosił *Watson*, o wolność mówienia. Skłonił się potém Przysięgłym i rzekł: „*Slachetni Panowie, dziękuię wam nayobowiązaniey.*“ Lord *Ellenborough* zapytał wtedy Jeneralnego Prokuratora, czy nie ma ieszcze do uczynienia oskarżeń jakich przeciw uwięzionemu? Na odpowiedź: „*Nie*“ uwolniony został P. *Watson.* Gdy oklaski nanowo w sali powstały, Lord *Ellenborough* okazał życzenie, ażeby się wszyscy Przysięgli jeszcze nieco zatrzymali, póki by się słuchacze nie rozeszli. P. *Watson* także się zatrzymał. Razem też rozkazano, ażeby odszedł pojazd i straż, która przede drzwiami domu sądowego czekała, dla odwiezienia Pana *Watson* napowrót do *Tower*, jeśliby wyrok inaczey wypadł. Natenczas P. *Watson*, który się oddalił pobocznym korytarzem, pojechał z obrońcą swoim, Panem *Harmer*, do jego mieszkania. A gdy od tego w naybliższym pojeździe chciał daley jechać, lud, który się licznie zebrał, wyprzągł konie z pojazdu i ciągnął go przez kilka ulic do mieszkania Pana *West*, który się na poręcznika za Panem *Watson* ofiarował. Lud zaczął wołać: *Watson! Watson!* Pan *West* ukazał się w oknie i rzekł: „*Slachetni Panowie, P. Watson przez kilkakrotne jeżdżenie z Tower i napowrót i przez długie słuchanie sądowe tak jest znużony, że nie jest w stanie uczynić do was przemowy; proszę was, ażebyście się spokoynie i przystoynie zachowali. Pomniycie na prawa, i na to, że jeden urzędnik w momencie was rozproszyć może. P. Watson poruczył mi, ażebym wam oświadczył serdeczne jego podziękowanie, za życzliwość waszę; uczucia wasze nie wygasną nigdy w sercu jego; ale nie jest on w stanie podziękować wam tak, jak czuje.* (*Głośne oklaski.*) *Slachetni Panowie, ukaże się on wam, i spodziewa się, że wtedy spokoynie się rozeydziecie. Chce też wypić butelkę starego dobrego wina za wasze zdrowie.* „—*Swiec! Swiec!*“ zawołali wszyscy: — P. *West:* „*Slachetni Panowie, będą świece.*“ P. *Watson* ukazał się w oknie, otoczony świecami: skłonił się kilkakrotnie: a odchodząc wskazał ręką na serce. Oklaski, okrzyki, które tu nastąpiły, przechodzą wszelkie opisanie. Do domu! do domu! zabrzmiało potém, a lud rozszedł się spokoynie. Gdy *Watson* do domu jechał, biegło około 300 chłopców przed pojazdem i krzyczeli: *Watson jest uwolniony!* W oknach powiewały chustki. Pod *Tower* wyszła była straż z bagnetami, na przypadek, jeśliby *Watson* osądzonym nazad powracał.

Rozstrzygnienie to sprawy *Watsona* może bydź uważane za naywyraźnieyszy dowód, pod jak wolnym rządem i bezstronnemi prawami tu żyjemy.

Uwolnienie *Watsona*, wzbudziło wielką ciekawość, jak się zakończy proces *Thistlewooda*, *Hoopera* i *Prestona*, którzy także o zdradę stanu oskarżonymi byli. Dzisia zrana uznani zostali także za niewinnych wpośrzód radośnych ludu okrzyków.

Dla utrzymania spokoyności w hrabstwie *Nottingham*, która tam nawet przez zbroyne skupienia się zaburzoną była, przedsięwzięte zostały naysurowsze środki. Zaburzenia te rozszerzyły się do hrabstw *York*, *Derby*, *Leicester*, etc. Pogłoska, że nieukontentowani mieli ukryte wielkie zapasy pik, broni, i wszelkiey amunicyi, niepotwierdziła się. Tymczasem uwięziono niektóre osoby. Malkontenci z *Nottingham* byli po części uzbroieni strzelbami, pikami, widłami, etc., i spodziewali się znaleść w przechodzie swoim wiele stronników. Niektórzy zapewniają, że zamiar malkontentów nie był inny, iak obalenie rządu.

W *Irlandyi*, w wielu okolicach, jako to *Munster*, *Kerry*, *Clare*, *Waterfort*, *Cork*, a szczególniey w *Limerick*, znaczne też zaszły rozruchy, których przyczynę obiaśnia następująca odezwa Lorda Namiestnika *Whithworth:*

Gdy, przy teraźnieyszey nader wysokiey cenie mąki owsianey i kartofli, które składają główny artykuł wyżywienia niższych klass ludu w tey części połączonego Królestwa, i przy ubóstwie, które z niedostatku zatrudnień, w klassach pracujących i rękodzielnych panuje; potrzebą jest, ażeby te artykuły żywności, ile bydź może, dla niższych klass ludu zachowane były; przeto my Lord Namiestnik, zgodnie z Irlandzką radą tayną J. K. Mci, przestrzegamy i polecamy wszystkim Naczelnikom familiynym, którzy nienależą do klass niższych, ażeby niedopuszczali, izby w familiach ich kartofle marnowane były. Równie upominamy wszystkich, którzy trzymają konie, szczególniey zaś służące do rozrywki, ażeby rozchód owsa, na ich utrzymanie, ile możności, oszczędzali. My sami zachowamy nayprzód to rozrządzenie, i poruczamy gubernatorom hrabstw i duchowieństwu jego ogłoszenie i wykonanie Dan w Dublinie *dnia 10 czerwca.*

Boże zachoway Króla!

W *Limerick*, gdzie domy handlujących zbożem i młynarzów zrabowano, a zboże po części zniszczono, nie wolno było nikomu wieczorem po godzinie 9tey ukazywać się na ulicy. Pod *Meath* napadło pięćset ludzi na transport mąki, i zabito przy tém kilku ludzi. W *Dublinie* znaczny przywóz *świeżych śledzi* stał się dla ludu nową żywnością. W *Cork* wyłamało pospólstwo magazyn towarów, i rabowało na wielu okrętach, póki woysko nieprzywróciło porządku.

Zawczora odprawiła się tu wielka rada gabinetowa.

Xiążę *Wellington* przybył tu znowu d. 13 i nayłaskawiey przyjęty był przez Xiążęcia Rejenta. Jutro nastąpi uroczyste otwarcie mostu *Watterloo.* Xiążę Rejent z Xięciem *York* i Xięciem *Wellingtonem* udadzą się tam na barce. W chwili weyścia ich na barkę, dadzą się słyszeć wystrzały 24ch dział z mostu *Waterloo*, które tyle razy dadzą ognia, ile dział w bitwie pod *Waterloo* zdobyto. Potém Xiążę Rejent z Xięciem *Wellingtonem*, pierwsi ze świetnym orszakiem, przez most ten przeydą. Temi dniami przyprowadzono tu konia, który nosił Xiążęcia *Wellingtona* w bitwie pod *Waterloo.* Blisko mieys-

sca tego, gdzie most ten jest zbudowany, Xiąże *Edward*, czarnym zwany, ta nadzieja Anglii, prowadził do stolicy iako jeńca, francuzkiego Króla *Jana*, który później w więzieniu w *Sabaudyi* umarł.

Dnia 13 zaniesiono w lektyce do pałacu Królowéy do *Windsor*, Pannę *Nanette Stocker*, 35 lat maiącą, i Pana *Hauptmann*, których za dwoje nayimnieyszych karląt na świecie uważaią. Panna grała z wielką biegłością na fortepianie, a karzełek wtórował wybornie na skrzypcach.

Podług czwartego raportu Komitetu skarbowego, przychod *W. Brytanii* w roku 1816 był nieco więcey iak 65 milionów, a wydatek przeszło 70. Przychod w roku 1817 nieco nad 52 milionów, a wydatek przeszło 67.

Okręty nasze, chcące płynąć do *Pernambuco*, ostrzeżono, ażeby wprzódy, dla powzięcia dokładnieyszey wiadomości, do *Bahia* zawinęły.

Xiążę *Solms* opuści temi dniami Anglią. — Poseł Amerykański, P. *Adams*, popłynął do Ameryki.

Ministrowie przekładali znowu w Parlamencie konieczną potrzebę dłuższego zawieszenia aktu *Habeas Corpus*. Wczora w Izbie niższey powtórne czytanie bilu w tey rzeczy, na wniesienie Lorda *Sidmouth*, większością 140 głosow postanowione zostało.

Z *Londynu* donoszą pod d. 30 Czerwca, co następuie: „Do osobliwości polityki teraźnieyszego Ministerium, należy także i to, że mnóstwo fregat i szalup Angielskich, do krążenia koło zachodnich brzegow Afrykańskich wysłano, żeby tam zabraniać handlu Murzyaami, i żeby przeciwnie tu na brzegach Angielskich, w obliczu mieszkańców Dealskich, jeden szczególnie rozboynik morski, Dey *Tunetański*, gwałtowny handel niewolnikami Chrześciańskiemi bezkarnie mógł prowadzić. Jakożkolwiek się to niepodobnem do wiary bydź zdaie, iest przecież tak w samey rzeczy. Eskadra Tunetańska pokazała się na kanale Angielskim, i zabrała cztery oboe okręty w obliczu brzegów Angielskich. Kilku żwawych żeglarzy Angielskich, jedynie tylko ucznciem swojém powodowanych, schwytało wprawdzie natychmiast tych nieproszonych gości, i przyprowadziło ich, iako rozboyników morskich; ale Rząd nie podziękował im za to ani iednem słowem, nie zdjął rozboynikom ani włoska z głowy, i nie domagał się zgoła żadnego zadosyćuczynienia dla cudzoziemskich okrętów, które właściwie pod opieką brzegow Angielskich stały; owszem, tych zbóycow morskich nawet z grzecznościami do domu odesłał, i przez to pokazał, że się moralność i polityka teraźnieyszych ministrow naszych rzadko kiedy z sobą zgadzaią.“

Swaycarya

Z jaką hoynością Wielcy Monarchowie Europeyscy dopomagają przedsięwzięciom zacnego naszego *Pestalozzi*, przekonać się można ztąd, iż Hrabia *Capo d'Istria*, w liście swoim pisanym do niego z *Warszawy* dnia 16 października r. z., oświadcza mu, iż N. Cesarz Rossyyski pozwolił na uprzywilejowane sprzedawanie dzieł jego tak w Rossyi, jako też w Królestwie Polskiém, i że tenże Monarcha daje 5,000 rubli na prenumeratę wspomnionych dzieł. — Król Pruski dał podobnież 400 talarów w tymże samym celu.

Rząd Kantonu *Argauskiego*, chcąc położyć tamę fanatyzmowi religiynemu, wydał ustawę dążącą do oświecenia ludu i zastraszenia naruszaiących przez fanatyzm spokoyność publiczną. Na wstępie do tey ustawy wyrażono: „Coraz się fanatyzm wzmaga. Pomnażaią się schadzki fanatykow. Ludzie bez powołania i oświecenia ogłaszaią błędną naukę, i staraią się zatrwożyć umysły. Mieszkaniec wsi i miasta, gospodarz i głowa rodziny, odrywani są codziennie od domowych zatrudnień. Pokoy domowy iest naruszany, a uszanowanie należne ustawom kościelnym ustawicznie nadwerężane. Rozchodzą się między ludem pisemka, podkopuiące podstawę cywilnego porządku, i podburzaiące ubogich przeciw możnieyszym wtedy, kiedy wysiła się dobroczynność na obfite wsparcie. Mamy Kościoły na wzywanie imienia Przedwiecznego, mamy kapłanów dla opowiadania słowa Bożego.“—W celu więc położenia końca takowemu nieładowi, zakazał Rząd wszelkich zgromadzeń religiynych, wyiąwszy te, które ustawy Kościoła upoważniaia; wymierzył karę pieniężną i więzienia na nieposłusznych w tey mierze, a cudzoziemcom rozszerzaiącym błędy, kazał z Kantonu ustąpić.

Hiszpaniia.

Jenerał *Lacy*, za którym co raz więcey prośb z *Katalonii* do *Madrytu* nadchodzi, miał, według gazet *Londyńskich*, z więzienia swoiego w *Barcellonie* do skrzydła zamkowego bydź przeniesionym. Według tychże samych doniesień, miano oraz i osadę pomienionego miasta znakomicie wzmocnić: ponieważ się uzbroione kupy z gór aż do prawego brzegu rzeki *Ebru*, na granicy między Arragoniją i Katalonią, posunąć odważyły.

Pokazuie się, że spisek Jenerała *Lacego* był daleko rozciągleyszym, anizeli z początku sądzono. Uwięziono iuż 300 officerów; wszyscy prawie officerowie pułkow, stanowiących siłę woyska w *Katalonii*, należeli do tego spisku, i codziennie ich aresztuią. Zaburzenia w *Hiszpanii* są wielkie, a Hiszpani przywiązani do Króla zatrwożeni są przez to.

Pisma Publiczne *Londyńskie* zawieraią doniesienia z *Perpignan* i *Baionny*, iż tam przybywa wielu Xięży i Mnichow z *Hiszpanii*; wielu z nich tak w biednym iest stanie, iż litość wzbudzaią. Podług ich zeznania, panuie w *Katalonii* wielka niespokoyność.

Ameryka Hiszpańska.

Gazeta berlińska z *Paryżą* pod 13 czerwca pisze w te słowa: „List z *Kadyxu* donosi, iż wice-król *Peru* zebrał swe woyska i mocne stanowisko przed *Lima* zajął, w celu stawienia oporu jenerałowi *St. Martin*, który z *Buenos-Ayres* przez *Kordilliery* przeszedł, i już w posiadanie objął *Chili* (*St. Jago*, *Valparaiso* i *Conception*.) Ze wszystkich prowincyy hiszpańskich w *Ameryce-Połudnowey*, jedna tylko jest *Nowa-Grenada*, pod jenerałem *Murillo*, gdzie dotąd nie pokazały się żadne ślady powstania. *Peru*, *Chili*, *Buenos-Ayres* (albo *Parakwarya*), *Caraccas*, *Venezuela* (albo *Terra firma*) i *Mexyk*, albo już odpadły, albo grożą odpadnieniem. Jenerałowie *Rondeau* i *Artigas* stoją na lewym brzegu rzeki *Platy* na przeciw *Portugalczyków*. Również temu duchowi niepodległości, po całey teraz *Ameryce* rozszerzonemu, przypisują i powstanie w *Pernambuco*: gdyż podatki są tam bardzo małe, a ciężar woysk wcale nieznany.

Z *Londynu* pod 17 czerwca piszą, co następuie: „Podług wiadomości z *Ameryki*, rojaliści hiszpańscy zdobyli napowrót *Barcellonę* d. 7 kwietnia. 300 powstańcow, którzy się z żonami i dziećmi swemi do kościoła iednego schroniwszy, z uporem się bronili, wszyscy wpień wycięci zostali.

Bolivar ścigał rozboynikow morskich, którzy używali bandery powstańcow, i niedawno powiesić kazał tych, którzy się na holenderski okręt byli targnęli.

Brazylia.

W Korrespondencie hamburskim czytamy z *Filadelfii*, pod 23 maia, co następuie: „Hrabia *Arcos*, królewsko-portugalski Gubernator w *Bahia*, oświadczył się naywyraźniey przeciw powstańcom prowincyi *Pernambuco* i wydał następuiącą odezwę:

Mieszkańcy Pernambuco!

Żołnierze z Bahia są w marszu do okręgu Alagoas,

dla zatknięcia chorągwi portugalskiey w całey tey prowincyi. Każdy mieszkaniec Pernambuco, *któryby niepośpieszał łączyć się do tey chorągwi i iśdź pod nią*, ma bydź rozstrzelany. *Siła morska, blokuiąca port, otrzymała rozkaz, zrównać miasto z ziemią i wszystkich wpień wyciąć, ieśliby prawa N. Króla, Pana naszego niezostały natychmiast przywrócone. Nikt się bynaymniey wdawać niebędzie w układy, póki herszowie spisku wydani, albo zapewnienie o ich śmierci otrzymane niebędzie. Razem też podaie się do wiadomości, że każdemu wolno iest strzelać do nich, iak do wilków.* Bahia, *dnia 29 marca 1817.*

Hrabia Arcos.

Ameryka północna.

(*z Korr. hamb.*) *Vashington, dnia 4 maia.* Przybył tu z *Pernambuco* niejaki *Antonio da Cruz*, iako poseł tamecznego rewolucyynego rządu; ale niebędzie od Prezydenta naszego uznanym.

Między rzeką *Tabasco*, a morzem południowém, było tak gwałtowne trzęsienie ziemi, że więcey, iak na 30 mil kraiu i wiele wiosek z mieszkańcami zniknęło. Rzeki *Tabasco i St. Francis* były tak napełnione mnóstwem płynących drzew i krzaków, że przeprawiać się niemożna było.

Józef Bonaparte zakłada w blizkości *Baltimory* dla Francuzów miasto, któreby mogło mieścić w sobie 12,000 ludności.

Królestwo Wirtemberskie.

(*Z gaz. Korr. hamb.*) *Stutgard, dnia 13 czerwca.* Po rozwiązaniu zgromadzenia stanów nic tu ważnego nie zaszło. Okazało się jawnie, że część mniey oświeconego ludu, przez ukrytych burzycieli spokoyności podburzona, tylko tak długo w poruszeniach swych trwała, póki niezgoda między stanami a rządem mieysce miała. Ale od tego czasu, kiedy rząd silnieyszą ręką jął się za cugle, a Król wyrzekł wyplenienie szkodliwego pismactwa etc., powraca uspokojenie umysłów równie w stolicy, jako i w kraju. Oczekujemy teraz wkrótce nowych urządzeń względem prostszego i stosownieyszego podatkowania, i w rzeczy organizacyi rozmaitych władz krajowych.

Przed 18 czerwca, którego to dnia Królestwo Jchmość na kilka tygodni do *Baden* wyjadą, urządzenia wyżey pomienione wprowadzone już bydź mają. Przekupstwu zboża, które od kilku tygodni do naywyższego doszło stopnia, rząd dzielnie zapobiegł, a to przez naznaczenie jednego *maximum* ceny zboża na cały kray przez 8 tygodni. Ukryte zboże konfiskacie ulega a przechowuiący wielką winę płaci.

Król udarował siostrzana swego, trzyletniego Xiążęcia, syna Xiażęcia *Montfort* (*Hieronim Napoleon*) wielkim krzyżem złotego órła.

Gazetom tuteyszym zabroniono drukować rozpraw ostatniego zgromadzenia stanów. Uważają tu, że wiadomości o zaburzeniach i licznych uwięzieniach w Wirtemberskiem nayprzód się znayduią w gazecie wychodzącey w *Hanau*, gdzie jeden z Xiążąt familii mieszka.

Różne gazety donoszą, że Królestwo Jchmość Wirtembersey maią odprawić podróż do Niderlandów, i dzień wyjazdu naznaczaią 26 czerwca.

Król mianował radcami taynymi W. Intendenta dworu, barona v. *Maucler* i radcę stanu v. *Neurath.* — Ponowiono także rozkaz policyyny, zabraniający żebraniny po ulicach i domach. — Wyszło nowe urządzenie przeciwko wynoszącym się z kraju.

Czytamy w Korrespondencie hamburskim od brzegow *Menu* pod 15 czerwca: „ Od czasu rozwiązania stanow Wirtemberskich, zaszły w *Stuttgardzie* wypadki, które w smutnieyszym obrazie wystawują obrót, jaki wzięły tameczne okoliczności. Niepewne wiadomości donoszą o uwięzieniach, wyganiach, i t. p., które się ściągają po części do naypoważnieyszych osób, poczęści do różnych członków stanów, większość składających, którzy głos dali przeciw bezwarunkowemu przyjęciu *ultimatum* konstytucyynego. Pomiędzy tymi wymieniają Hrabiego von *Waldeck*, Pana von *Massenbach*, Panow *Schotta*, *Bolci*, *Fischera*, i t. d. P. *Massenbach*, piechotą jakoby uciekł i w *Darmstadzkie* miał się udać.

Austrya.

Z Wiednia dnia 20 Czerwca. Nayjaśnieysi Cesarstwo Ichmość puścili się dzisiay zrana w podróż do *Galicyi, Siedmiogrodzkiey Ziemi i woyskowey granicy Banatskiey.* W orszaku Cesarza Jmci znayduie się W. Szambelan Hrabia *Wrbna*; Polny Marszałek Porucznik *Kutschera*, Radca Stanu i Lekarz przyboczny J. C. K. Mości Baron *Stifft*, i tayny Dyrektor Gabinetu P. *Neuberg*. W orszaku Cesarzowey Jeymości znayduie się W. Ochmistrz oneyże Hrabia *Wurmbrand* i W. Ochmistrzyni Hrabini *Lazanska*. Oboie NN. Cesarstwo Ichmość nocować dziś będą w *Holiczu*, gdzie się dwa dni zabawią, a potem połada na *Kremsier, Ołomuniec, Troppau, Cieszyn, Biale, Wieliczkę, Bochnią, Tarnow, Jarosław i Przemyśl* do *Lwowa*, gdzie staną dnia 9go Lipca. Urządzenia do dalszey podróży NN. Cesarstwa Ichmość, we *Lwowie* poczynionemi będą.

C. K. Towarzysswo rolnicze odprawiło w Wiedniu pod prezydencyą Protektora swoiego, Arcy-Xięcia *Jana*, powszechne posiedzenie, na którem obecnym był także Arcy-Xiążę *Następca Tronu* z Arcy Xiążętami *Antonim, Raynerym i Ludwikiem.* Po zdaniu sprawy z prac tego Towarzystwa, po obeyrzeniu wzorow, machin i narzędzi, do różnych części gospodarstwa wieyskiego służących, mianowało Towarzystwo nowych Członkow czynnych i korresponduiących.

N. Cesarz i Król zezwolił, aby w *Tyrolu i Vorarlbergu* utworzyć osm gimnazyow, w których dawaną bydź ma nauka religii, ięzyki łaciński i grecki, poezya, wymowa, matematyka, fizyka, historya naturalna, jeografia i historya powszechna. Gimnazya te maią bydź w *Inspruk, Feldkirch, Hall, Brixen, Moran, Trydencie i Roveredo.*

— Wilno. —

Dnia 28 t. m. w mieście naszém, JP. *Herberski*, Doktor Medycyny i Chirurgii, Adjunkt Cesarskiego Uniwersytetu tuteyszego, szczęśliwie wykonał operacyą kamienia, która stała się pierwszém w kraju naszym zdarzeniém chirurgiczném: pierwszy raz bowiem dobywany był kamień niewieście, gdy dotąd same tylko zdarzały się operacye dla mężczyzn. Wielkość kamienia zbliża się do większego jaja kurzego: waży blisko 5ciu łotów: kształtu kuliste owalnego: dał się wydobydź zupełnie, bez naymnieyszego oddzielenia się cząstek. Sama operacya nie trwała nad 5 minut. Operowana ma lat około 60, a cierpiała przez lat blizko 10. Stan jey dotąd obiecuje pomyślne zakończenie choroby.

Wyjeżdżający zagranicę

(*Ogłasza się po raz drugi.*)

Jan Richl Magister Medycyny, dla interessów własnych do miasta Lwowa, w Galicyi Austrzackiey na trzy miesiące.

Po trzeci raz Wyjeżdża za granicę do Prus Lewin Dawid Lewi na miesięcy 9 z jednym furmanem.

Dozwala się drukować Z. Niemczewski Prof. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Ner 52.

WILNO DNIA 29 CZERWCA 1817 ROKU

OGŁOSZENIE.

3. Intendencya wóyska pierwszego ogłasza: iż na skutek rozkazu Główno dowodzącego tem woyskiem, naznaczaią się licytacye na dostawę dla woyska tego, od 1 oktobra teraźnieyszego roku, do 1 Junii 1818 roku prowiantu, w Izbach Skarbowych tych Guberniy, gdzie woysko jest rozłożone, na terminy następne: w Izbach Skarbowych: Jarosławskiey, Włodzimierskiey, Inflantskiey, Kurlandzkiey Woronezkiey, Tambowskiey, Ekaterynosławskiey, a razem części Taurychkiey i Chersońskiey: licytacye augusta 1, 3, i 7, przetargi augusta 8, 9, i 10; w Izbach Skarbowych: Twerskiey, Kałuzkiey, Razańskiey, Orłowskiey, Wileńskiey, Grodzieńskiey, Wołyńskiey, obwodu Białostockiego, Połtawskiey, Kurskiey, Słobodzko-Ukraińskiey i Kijowskiey, licytacye augusta 7, 9, i 11; przetargi 13, 14, i 17. naostatek: w Izbach Skarbowych. Mińskiey, Witebskiey, Smoleńskiey, Mohylowskiey, i Czernichowskiey, targi augusta, 17, 20, i 23; przetargi: augusta 24, 27, i 28.

Na takowe terminy wzywaią się życzący do tych licytacyy z ewikcyami prawnemi, w stosunku do miesięczney dostawy prowiantu, na raz ten, w części piątey podług porządku, a na zabezpieczenie zadatków udzielnie, prócz ogólnych od Dworzaństwa dostarczeń, które zostaią na samem tylko zaufaniu. Wiadomości o ilości potrzebney, w każdey Gubernii i szczególne kondycye, podług których powinny się odbywać dostawienia, razem z niniejszém będą rozesłane do Izb Skarbowych i będą otwarte dla publiczności.

Naostatek, gdy dotąd niebyło ieszcze skarg na nieregularną wypłatę pieniędzy, lub jakiekolwiek uciążliwości dla podradczykow, i powszechnie plan odbywania takowych licytacyi stał się dosyć wiadomym, przeto Intendencya woyska 1go, poczytuie za rzecz niepotrzebną rozszerzać się daley nad tym przedmiotem, lub przydawać do tego jakiekolwiek zapewnienia i zaręczania,

Na autentyku podpisano: Jenerał-Intendent woyska 1go Jenerał-Porucznik Kankryn — z Kopią zgodno Expedytor Sokołowski.

---

2. Niżey podpisany maiąc Proceder od dawnego czasu z WJPP. Dominikiem i Cezaryą, z Zukowskich Skibniewskim i na ony z odwodu odpowiadaiąc na końcu w roku ninieyszym 1817 apryla 6 dnia zapadł dekret oczewisty, satysfakcyą uprzedniemu Dekretowi Sądu Ziem. Oszmiań. dla tychże Skibniewskich w jedney Kategoryi przeznaczaiący, którym summy ogólney Kapitalney Procentowey i Expensow prawnych na termin do zapłacenia w roku ninieyszym 1817 apryla 23 dnia złł. poll. 7,588 gr. 10, zasądzono, w iakowym terminie z okażyi bliskości onego, a naybardziey ze względu nieuzupełnienia wzaiemnych obowiązkow ze strony tychże WW. Skibińskich, iak oświadczenie w dniu 1 maia teraźń. roku w aktach Ziem. Oszm. zapisane obiaśnia, awizuiący niemogąc opłacić; w późnieyszym kilką dniami czasie oną summę w gotowości zupełney do zaliczenia lub Lokacyi w Kancellaryi przywoził, lecz gdy ze strony WW. Skibniewskich niebyło pilności do wzięcia a Kancellarya do Lokacyi nie przyięła, przeto awizuiący oną do siebie wziąwszy oświadczył przed aktami Ziem. Oszm. i oświadcza się, że summę do zwrótu ma w pogotowie byleby sama W. Skibniewska jako aktorka oney odbierać raczyła lub gdyby podług warunkow Dekretu Plenipotencyą Sądownie przyznaną i prawnie sporządzoną do tego Przedmiotu na Imie męża swojego, lub kogo bądź przysłała, a że dawny przeciąg czasu, niewidzenia teyże Skibniewskiey wninieyszych stronach, zradza obawę w awizuiącym o jey bytności i życiu — Przeto przez ninieyszą awizacyą czyni badania Publiczne, prosi oney samey przybycia dla uzyskania w osądzoney i nie appellowaney rzeczy skutku lub przeciwnie, gdyby potrzykrotnym przez Gazetę doniesieniu Publicznym miał w następność dla siebie drogę śledzenia o jey pobycie i życiu przez właściwe srzodki, a nadto iżby każdy ktokolwiek będzie przez W. Dominika Skibniewskiego robić układy, w rzeczy i w interessie żony jego, uważał za nielegalne dzieła, gdyż bez mocy i Plenipotencyi oraz wiedzy aktorki wszelaka czynność byłaby słabym i podstępnym tworem nininyszą awizacyą do Kuryera Gazet. Litto Wileń. podaiąc oną własną ręcznie podpisuię.

Józef Zukowski.

---

2. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rossyą &c. etc. etc.

Urodzonym, Karolowi Przezdzieckiemu i Rudolfowi Tyzenhauzowi, Hrabiom, Pułkownikom i woysk Polskich i Kawalerom, Generalnym Plenipotentom Massy dóbr po Ogińskich, Józefowi Hrabi Wielohorskiemu Ministrowi Krolestwa Polskiego iako naturalnemu Opiekunowi nieletnich Wielohorskich, jako niewolnie przywłaszczaiącemu fundusz brata swego Michała odpowiedzi uległy, tudzież nieletniemu Gustawowi i Władysławowi Wielohorskim Sukcessorom zeszłego Michała Hrabi Wielohorskiego Generała woysk Polskich, Pozew przed Sąd Ziemski Pftu Wileń. Gubernii Litto Wileń na Kadencyą Juniową i poniey następną z powództwa Ur. Karoliny z Przeuskich Sulistrowskiey Kamerjunkrowey Dworu J. J. M. w Assystencyi Opiekunow Konstantego Hrabi Platera Prezyd. Sądu Granicz. Appel. Gub. L. Wileń, Antoniego Chrapowickiego Prezydenta Sądu Gł. Litto Wileń. 1go Departamentu i Kawalera, Józefa Szumskiego Komissarza Litto czyniącey, w referencyi do dowodow n Sądu złożyć się maiących wyniesiony oto: zeszły Hrabia Michał Wielohorski Dokumentem Obligacyynym w dniu 1m Julii 1801 roku w Warszawie datnym i w trwaiącey tam owoczasowie Królewsko Pruskiey Regencyi tegoż dnia przyznanym, zawinioną nieżyiącey dziś matce Załłey deistórki Izabelli z Koenigsfelsow Przeuskiey Starościney Miadziolskiey summę w ilości Talarow 9,000 w Grubey monecie, w dniu 29 7bra opłacić deklaruiąc, wniosł ewikcyą pomienioney summy między innemi na schedę z Sukcessyi po Hetmanie Ogińskim nań przypadaiącą — Takowy dług w części tylko w Roku 1802 na dniu 8 aprila zaspakaiaiąc, że reszty Talarow 3,825 winnym pozostał, przez Dokument w oneyże dacie wydany wyznał, następnie tak matka Załłcey iako też Debisor Jey Michał Hrabia Wielohurski dni życia zakonczyli, Załłca wszelki spadek drogą natury po swey matce odziedziczywszy, a wrzędzie tym i dług zeszłego Wielohurskiego, czekała cierpliwie nim Interessa po Ogińskich przyydą do końca, iakowy czas gdy się zdaie zbliżać, a Załłca obok tego dowiaduie się iż jakoby Obżał. Józef Wielohurski Minister nieprawnie tytułuie aktorem Schedy Michała brata swego zrzeczy Sukcessyi po Ogińskich wypadaiącey, przeto tak z Obżałłem Ministrem, iako też z nieletniemi Wielohurskiemi stopień oyca swego reprezentuiącemi, niemniey z Obżałłmi Plenipotentami massy aby do rozprawy, układow z Hrabią Józefem Wielohurskim o Schedę brata jego Michała, nie zawierali chcąc się rozprawić, nieprzecinaiac sobie prawa wrazie niewynaydzenia tu funduszu, szukania satysfakcyi z dalszych dóbr zeszłego Michała Hrabi Wielohurskiego i żony iego Alexandry Wielohurskiey wspólnie do Dokumentu wydanego zapewniaiącego opłatę piszącey się, pozywa wszystkich Obżał do Sądu i prosi — Sądzenia summy Talar. 3825 z procentami zalegaiącemi drugie tyle wynoszącemi, nanieletnich Wielohorskich stopień oyca reprezentuiących, i przeznaczenia satysfakcyi ze Schedy z Massy dobr po Ogińskich na zeszłego Michała Wielohurskiego przypadaiącey, czego, aby Józef Hrabia Wielohurski Minister niebronił zastrzeżenia, i w tym względzie wszelkich onego stosunkow iako nieprawnych skasowania, w razie zaś zatwierdzenia onych wówczas zmuszenia tegoż Hrabiego Józefa do opłacenia całkowitey Załłcey należności, o Expens prawny, a z Obżałłm: Plenipotentami Massy, zastrzeżenia, aby w żaden układ z Hrabią Józefem o Schedę brata i Michała do rozprawy niewchodzili, i zapaść maiący wyrok Obżałłai jako reprezentuiący Stopień wszystkich Konsukcessorow, w zupełności uskutecznili, oraz o co czasu sprawy proszonem i dowiedzionem będzie. S. Z. M.

Roku 1817 Junii 25 dnia, Woźny tę Kopią Pozwu z powództwa JWW. Karoliny a Przeuskich Sulistrowskiey Kamerjunkrowey Dworu J. J. M. iako aktorki Konstantego Hrabi Platera Prezydenta Sądu Gran. Appellacyynego Gu-

ternii Litto Wileń. Antoniego Chrapowickiego Prezydenta Sądu Gł. Litto Wileń 1go Depart. i Kawalera Józefa Szumskiego Koniuszyca Litto po JWW Józefa Hrabi Wielohurskiego Ministra Królestwa Polskiego Kawalera Orderów i nieletnich Gustawa i Władysława Wielohurskich i ich opiekę przed Sąd Ziemski Wileń. na Kadencyą uniiową i poniey następną, dla wiadomości tycże JWW. Wielohurskich do Gazety Kuryera Litto podałem.

Bonawentura Bancewicz Woźny Pttu Wileń.

2 Wedle Ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładnącego Całą Rossyą etc.

UUr. Karolowi Przeździeckiemu i Rudolfowi Tyzenhauzowi Hrabiom Pułkownikom w. pol. i kawalerom Generelnym Plenipotentom massy dóbr po Ogińskich, Józefowi Hrabi Wielohurskiemu Ministrowi Królestwa Polskiego, iako naturalnemu Opiekunowi nieletnich Wielohurskich i iako niewolnie przywłaszczaiącemu fundusz brata swego Michała odpowiedzi uległy, tudzież nieletnim Gustawowi i Władysławowi Wielohorskim Sukcessorom zeszłego Michała Hrabi Wielohurskiego Generała, Pozew przed Sąd Ziem. Pttu Wileń. na kadencyą Juniiową i po niey następną z powództwa Ur. Michaliny z Hrabiów Wielohurskich Szadurskiey w assystencyi męża Ignacego Szadurskiego Marszałka Dryzeńskiego czyniącey wyniesiony wszczególności o to: iż nieżyiący dziś Michał Hr. Wielohurski Generał oyciec Załły ześlubiaiąc sobie Annę z Przeuskich wprzód Krzycką Kasztelanicowę matkę Załłey, Dokumentem na dniu 13 kwietnia 1793 roku przed Aktami metryk Koronnych przyznanym teyże żonie swey, matce Załuiącey wydanym summę 50,000 zł. pol. przez nią w gotowiźnie w dom iego wniesioną zapewnił, i na wszelkim swoim opasł maiątku — Po zgonie zaś matki, Złca iako iedyna pozostała córka ktorą stała się wszelkiego po niey spadku, a wrzędzie tym i summy przez oyca zeszłego zapisaney, a przedsiębiorąc oney poszukiwać, gdy zapewnioną iest, iż z rzeczy Sukcessyi po Ogińskich należy się scheda zeszłemu oycu Złcey, którą niewolnie Obżłny Józef Hrabia Wielohurski chce sobie przywłaszczyć, i gdy interessa między Konsukcessorami Ogińskich przychodzą do końca, przeto Złca szukaiąc zabespieczenia swoiey własności, stosownie do oświadczenia na dniu 13 Junii 1816 roku w Sądzie Głm Litew. 2go Depart, zaniesionego, nieprzecinaiąc sobie drogi szukania reputacyi z dalszych funduszow pozywa Obżłch i prosi Sądzenia summy złch pol. 50,000 cum altero tanto na Sukcessorach zeszłego Michała Hrabi Wielohurskiego, i przeznaczenia satysfakcyi z ogólnego tegoż Michała maiątku a szczególnie ze schedy Sukcessyi po Ogińskich nań przypadaiącey, czego aby Obżłny Józef Hrabia Wielohorski niebronił zastrzeżenia i w tym względzie wszelkich onegą stosunkow znikczemnienia, w razie zaś onych zatwierdzenia, nakazania temuż Hrabiemu opłacić Załłey całkowitą należność za zeszłego Hrabi Michała. Z Obżłmi Plenipotentami massy zastrzeżenia, aby do nastąpić maiącey rozprawy w żaden układ z Hrabią Józefem Wielohurskim o schedę brata iego Michała niewchodzili, i zapaść maiący wyrok Obżłni iako reprezentuiący stopień wszystkich Konsukcessorow massy, w zupełności uskutecznili, o expens prawny, oraz o to, co czasu Sprawy proszonem będzie S. Z. M.

Roku 1817 Junii 25 dnia Woźny tę Kopiią z powództwa JW. Micheliny z Wielohurskich Szadurskiey Marszałkowey Dryzień. w Assystencyi męża czyniącey, po JWW. Józefa Hrabi Wielohurskiego Ministra Królestwa Polskiego, Gustawa i Władysława Wielohurskich i ich opiekę przed Sąd Ziem. Powiatu Wileń. na Kadencyą Juniiową i po niey następną do Gazet Kuryera Litt. podałem.

Bonawentura Bancewicz W. Pttu W.

3. Excerpt z Protokułu Potocznego Pttu Słonimskiego oświadczenia w dacie poniżey wyrażoney zapisanego, pod pieczęcią Urzędową Ziem. Słonim. na dniu 4 Junii 1817 roku wydan.

Roku tysiąc ośmset siedmnastego mca Junii drugiego dnia w imieniu JW. Tekli z Sliźniow Sliźniowey Instygatorowey W. Xtwa Litto, niżey piszący się przyznanemi dokumentami pełnomocnik powodem zdarzoney przed kilką dniami śmierci JW. Rafała Slizienia Instyg. W. Xtwa Litto przed aktami Ziemskiemi Pttu Słonimskiego mocą prawa oświadczam, iż skutkiem dokumentow między zeszłym Instygatorem i Instygatorową nastałych, szczególnie skutkiem dokumentu ostatniego w roku tysiąc ośmset jedynastym miesiąca marca szóstego dnia postanowionego, i w Ziemstwie Słonim. dnia tegoż przyznanego, zeszły Instygator dóbr Dziewiątkowicz, Okuninowa z attynencyami w Słonimskim leżących, połowę wolney w nowogrodzkim, Kostyk w Oszmiańskim i Połonki w Wołkowyskim Powiatach sytuowanych, prawu dożywotniemu JW. Instygatorowey poddanych, do swoiey śmierci był argdownym possessorem, a wszelkie wyżey pomienione dobra, iako i cały Okunikow do possessyi dożywotniey JW. Instygatorowey, dla uprzedniey śmierci JW. Instygatora, należeć maią, i że wszystkie długi tak z Exdotacyi córek, jako też z zapisow zeszłego Podkomorzego Slizienia wynikłe i własne długi z tych dobr zdięte, na dobra dziedziczne zeszłego Instygatora, które powyższym dokumentem zpod dożywocia JW. Instygatorowey zostały uwolnione, powinne bydź przeniesione, tak, iżby JW. Instygatorowa, po skończoney argdzie obeymuiąc do własney possessyi dożywotnie maiątki, znalazła ie od długow i zamitrężeń wolnemi, mocą zatem, dokumentow wypisaney rzeczy, niżey piszący się posyła natychmiast Sądowego Woźnego dla zaintromittowania w dożywotnią possesyą na JW. Teklę Sliźniową Instygatorową Littą dóbr Dziewiątkowicz Okuninowa z folwarkami Krasnym Stawem, Zabulem, Michałkowem, Jaruciankią, i Iwankowszczyzną, Machnaczami i ze wszystkiemi attynencyami w powiecie Słonimskim. Wolney połowę w Nowogrodzkim. Połonki w Wołkowyskim, Kostyk w Oszmiańskim, że tych dóbr żadne opisy i cięźary obarczać niemogą i nie powinne, i na tych JW. Instygatorowa żadnych długów ani opisow nie przyymie; ostrzega publiczność, iżby nikt w żadne choćby z naykrótszym terminem nie wchodził opisy na powyższe dobra, do dożywotniey Possessyi JW. Instygatorowey należne. U tego oświadczenia podpis takowy. Takowe oświadczenie podpisuię. Jan Raymund Strawiński.

Zgodność z Protokułem Potocznym zaświadczam Antoni Chrzczonowicz Ziemski powiatu Słonimskiego Rejent.

3. Litewsko Wileński Gubernski Rząd wzywa nininieyszym życzących wziąć w jednoroczną argdowną Tenutę dochód w mieście Wilnie z publicznych wag i miar, aby jawili się dla licytacyi do Wileńskiey Skarbowey Izby z pewnemi ewikcyami, na termina: pierwszy 26go, drugi 30go teraźnieyszego miesiąca Junii, a trzeci ostateczny 5go dnia następującego miesiąca Julii. Dat roku 1817go Junii 19go dnia.

Sowietnik Wincenty Ławrynowicz.
Expedytor Jan Sokołowski.
Naczelnik Stołu Perzanowski.

3. Od Litewsko Wileńskiego Guberskiego Rządu obiawia się, aby życzący przyjąć na siebie dostarczenie dla woyska w mieście Wilnie od daty 1go Januaryi 1818 roku drew sążni 6,800, jawili się dla licytacyi do Wileńskiey Skarbowey Izby na termina: pierwszy 22go, drugi 25go i trzeci ostateczny 30go teraźnieyszego mca Junii z dostateczną kaucyą. Dat roku 1817 Junii 7 dnia.

W Obowiązku Sowietnika Wincenty Ławrynowicz.
Expedytor Jan Sokołowski.
Naczelnik Stoła Perzanowski.

2. Litewskiego Poczt-Dyrektora Pomocnik Kollegialny Konsyliarz Chodoley ogłasza: Gubernii Tulskiey Pttu Kaszyrskiego, wsi Szypiłowa Obywatela Konsyliarza stanu Charłamowa włościanin, Jerzy Grzegorza syn Awdieiew, rządca domu tegoż Charłamowa w Moskwie, uciekł ztamtąd 4 Junii teraź. 1817 roku, i zabrał z sobą do 4,000 rubli Pańskich pieniędzy. Skład figury iego: urody słuszney, maiący lat 55, nieco pochyły, pleczysty, twarzy białey, trochę ospowaty, na głowie i niewielkiey brodzie włosy białe, oczy szare, albo żółte dość duże; przy odpowiedzi na prędkie i powolne zapytania zaięka się, umie czytać i pisać, pozorny, w obeyściu się zwrotny i może uchodzić za kupca. Zabrał z sobą paszport miasta Kaługi 5ciey gieldy kupieckiego syna Alexandra syna Iwanowa Trubajewa, i dla tego może siebie udawać za tegoż kupca. JW. Charłamow deklaruie w nagrodę rubli 200 temu, ktoby póymał zbiega i dostawił, gdzie należy, ieżeli ten, który go poymie będzie z liczby niższey rangi, ieśli zaś taki będzie w Randze Oficera, otrzyma nagrodę przyzwoitą i wielką.

---

2. Od Rządu Gubernialnego Mińskiego ogłasza się, że w tameczney Izbie Skarbowey na oddanie Mińskiego Gorzałczanego poboru do roku 1819 w nową dzierżawę, będą się odbywały licytacye, pierwsze dnia 8 powtórna 17, a trzecia i ostateczna 28 nastęnuiącego miesiąca augusta, dla czego chcący tego podjąć, raczą przybywać do tey Izby na oznaczone terminy z prawnemi Ewikcyami. — Datt Junii 7 dnia 1817 roku. Sekretarz Nadworny Konsyliarz Damian Czerniejew — Klassy 14 Siemienow.

---

2. Niżey podpisana Obywatelka miasta Wilna maiąc własny dom, drewniany z austeryą i wielą przytym mieszkalnemi officynkami z ogrodami warzywnemi z polem do zasiewu zboża, z cegielnią nową wybudowaną, ogrodem fruktowym, traktyerem dla wygody podróżnych w mieście Wilnie w równym polu położony pod Nm 622 sytuowany. Przyczem lat iuż podeszłych otoczona tamże przytomnie mieszkaiącemi córkami i synami zażycia swego każdego chcąc usatysfakcyonować równie i Kredytorów, postanowiła takową possessyą całkowicie wyprzedać ktoby więc sobie życzył takowy dom z attynencyami nabydź, niech się zgłosi do Aktorki w temże równem polu mieszkaiącey.

Maryanna Ogadnowiczowa.

---

2. Niżey podpisany w mieście Wilnie w Kamienicy JW. Marszałka Podbipięty na Sawicz ulicy pod Nm 92 mieszkaiący zawiadamia, iż poddany JW. Romualda Podbipięty Marszałka Pttu Dziśnień. skaską rewiską zaięty kucharz, nazwiskiem Stefan Hryszkuć maiący lat 50, wzrostu wysokiego, twarzy pociągławey chudey, koloru blado żółtawego, nosa miernego nieco zadartego, oczu ciemnych, włosów światłych, bez wąsów, maiący na sobie surdut z sukna szaraczkowego dość ciękiego, kamizelkę perkalową, w pasy, chustkę na szyi czerwoną w kwiaty łyczakową, poczyniwszy szkod do tysiąca złł. z miasta Wilna w dniu 20 Junii 1817 roku zbiegł. Ktoby zatem onego schwytał i dostawił do niżey podpisanego a w niemożności do naybliższey policyi, albo doniosł o mieyscu przebywania, przyzwoitą otrzyma nadgrodę. Jan Jursza.

---

3. Litewsko Wileński Gubernski Rząd objawia niniejszą potrzykrotną publikatą, iż człek, poddany W. Iskrzyckiego Assesora tegoż Rządu, na imie Szymon Karoluk czyli Bartoszewicz, w dniu pierwszym praesentium, dopuściwszy kradzież temu W. Assessorowi, w pieniądzach złotem piędziesiąt czerwonych złotych, różnych na niemałą summę rzeczach i papierach zbiegł, który skazką zaięty Wiłkomierskiego powiatu w majętności Szetksznach, urody średniey, wieku 22 lat, twarzy okrągławey, czerwoney z pstrokacizną, nosa małego, włosów na głowie i bakambardach rudawych, ma przy sobie kapotę polskiego kroju noszoną sukna ciemnoszaraczkowego z guzikami białemi, surdut niemiecki sukna ciemnogranatowego z jedwabnemi guzikami szmuklerskiey roboty, pantalony jedne sukna szarego, a drugie nankinowe cieliste, kapelusz okrągły czarny prosty i czuykę półbaiową cielistego koloru; a zatem jeśliby się gdziekolwiek okazał wzmieniony zbieg, zechcą wziąć ze wszystkim przy nim znayduiącym się pod straż i odesłeć do naybliższey Policyi lub do samego właściciela W. Assessora Iskrzyckiego, za co dostawuiący odbierze przyzwoitą nadgrodę. Roku 1817 Junii 8 dnia. — W obowiązku Sowietnika Wincenty Ławrynowicz.

Expedytor Jan Sokołowski.

---

3. Niżey podpisany Jener. Prokurator Massy funduszów po zeszłym JO. Xciu Dominiku Radziwile Nieświżskim i Ołyckim Ordynacie pozostałey, w kolei spełnienia przyiętych i zaprzysiężonych przez się obowiązków, czuwania nad całością teyże Massy, znayduie się w konieczności niniejsze uczynić ostrzeżenie. Naywyższemi Imiennemi JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Ukazami Lutego 24 dnia 1814 Kwietnia 5. 1815 i 1816 sierp. 6. Wszystkie ogólnie Interessa, dotykaiące Massy dóbr zeszłego Xcia Radziwiłła Ordynata poruczone pieczy, rozbiorowi, i doprowadzeniu do ostatecznego ukończenia ustanowioney przez też Naywyższe Ukazy Kommissyi, w mieście Wilnie agituiącey się, i choćiaż Sprawy Graniczne z dobrami Radziwiłłowskiemi, wyłącznie od tey Magistratury, zostawione sądzeniu przyzwoitych na ten rodzay processu Sądów, iednakże uległość wszystkich Sądownictw Wyrok wspomnioney Kommissyi, iako ostatecznie bez Apelacyi decyduiącey, przywiedzionym wyżey Ukazem 1814 roku bez warunków zapewniona. Z przepisów Organizacyi Naywyższą wolą zatwierdzoney, Kommissya approbuiąc nominowanego przez opiekę nieletniey JO. Xczki Stefani Radziwiłłówny Jeneralnego Massy Prokuratora, onemu ogólne nad dobrami, całością i bezpieczeństwem teyże Massy poruczyła czuwanie, a następnie rezolucyą swą na dniu 13m Marca postanowioną w przedmiocie spraw Granicz. maiąc na celu zachowanie porządku, podług którego obrona Massy dokonaną bydź może, wskazała przepis, że sprawy o Granice nie inaczey wprowadzonemi bydź mogą, aż za wręczeniem pozwów czyli prozb Jeneralnemu Prokuratorowi, który, iako ogólnie dyryguiący Interessami Massy, obmyślać środki prowadzenia processów, i takowe za zniesieniem się z Kommissyą i opieką wykonywać ma za powinność. Mimo to jednak, gdy wielu Obywateli, z uchybieniem tych przepisów za pozwami i prożbami albo na dobrach położonymi, albo uprzednio ieszcze Plenipotentowi opieki podanymi, usiłuią wprowadzać processa Graniczne, o czem Jeneralny Prokurator urzędownie nie jest obwieszczonym, niniejszą przeto w gazetach zamieszczaiącą się odezwą, niżey podpisany ostrzega wszystkich do kogo to należy, że na te tylko processa odpowiadać będzie, w których pozwy lub prożby mu doręczone zostaną, wszelkie zaś inne za nieobowiązuiące go do odpowiedzi uznaie, i w tey mierze stosowne Installowanemu przez się Plenipotentowi do Spraw Granicznych, W. Ludwikowi Chodźkowi Sędziemu Gran. Pttu Zawileygo uczynił polecenie. Zawiadamia oraz, iż mieszka w mieście Wilnie na ulicy Zamkowey w domu W. Gutta aptekarza, pod Nm 158. Datt w Wilnie 1817 roku mca czerwca 16 dnia.

Jan Chodźko Generalny Prokurator Massy Radziwiłłowskiey.

1 Niżey podpisany do powszechney wiadomości podaię, że w roku idącym 1817 mca maia 26 dnia otrzymałem w Sądzie Ziemskim Wileńskim na JP. Karolu Kuczewskim Dekret unikczemniaiący wszełkie iego napaśne pretensye, przeznaczaiący rehabicyą do połowy domu moiego w mieście Wilnie pod zielonym mostem sytuowanego po Magdalenie Kuczewskiey, w nieprawnym dzierżeniu tegoż Karola Kuczewskiego dotąd byłego, a za wybierane nienależnie intraty, za rozebrane i rozprzedane budowle, za zabrany ruchomy móy maiątek wskazuiący na tymże Karolu Kuczewskim rubli sr. 7962 kop. 62 i pół zwolnym zaięciem i wyprzedaniem wszelkiego iego maiątku przez licytacyą, a za niewystarczeniem z wolną sekwestracyą osoby; do wyexekwowania którego prawne uczyniłem kroki — lecz gdy JP Karol Kuczewski w celu dopełnienia mnie ieszcze szkod większych, jak słyszeć daie się, stara się na ten dom brać pieniądze i różne frymarki czynić, żeby więc każdy był ostrzeżony i w żadne układy moiego domu tyczące się niewchodził, ostrzegam, gdyż każdy z nim wchodzący, lub daiący na dom móy pieniądze, będzie winien straty własney nieostrożności — Wincenty Kuczewski W. P. W.

---

1. Na znajome pismo peryodyczne pod, tytułem WIADOMOŚCI BRUKOWE, prenumerata na mieyscu w Wilnie kosztuje rubli srebr. 2 kop. 50, a z pocztą rubli srebr. 3 kop. 50. — Prenumerować można w Wilnie w Expedycyi gazetney Pocztamtu Litewskiego, w Redakcyi Kuryera Litewskiego i w Xięgarni Pijarskiey, a na prowincyi we wszystkich urzędach pocztowych, gdzie się Prenumeruie na gazetę Kuryera Litewskiego. Prenumerata przyymuie się tylko na rok. Każdy Prenumerator dostanie od początku całe dzieło i odbierać będzie ciągle co tydzień po iednym numerze do nowego roku. Uwiadamia się także, iż jeżeliby kto owoce swoiego pióra życzył mieć umieszczone w tem pismie peryodycznem. raczy je przysyłać, adressuiąc do Księgarni Pijarskiey w Wilnie.

---

1. Rada miasta Wilna na skutek zalecenia Zwierzchności uwiadamia: iż znayduiący się w teyże Radzie zegar stołowy mahoniowy, przez Sąd Exdywizorski na conto zawinioney miastu przez JP. Maryannę Morawskę arendy wydzielony, przez Publiczną Licytacyą w dniach 3, 6 i 9m następuiącego mca Lipca na Ratuszu w Radzie odchodzić maiącą, więcey daiącemu wyprzedanym zostanie, do kupli jakowego zegara ażeby w naznaczonych Terminach JPP. Ambienci jawili się nineysze w Gazecie Kuryera Litto zamieszcza ogłoszenie. Datt na Ratuszu Wileńskim w Radzie miasta Wilna roku 1817 mca Junii 25go dnia.

Jan Kamiński R. M. W.

---

1. Stosownie do układow familiynych i uprzedniego ogłoszenia wyprzedanym został w części po zeszłym S. P. Franciszku Swięcickim pozostały maiątek ruchomy przez Publiczną Licytacyą, na którey gdy późniey mała liczba Ambientow zchodzić się zaczęła; zadeterminowano powtórnie ogłosić zupełną wyprzedaż na pozostałe jeszcze wszelkie Artykuły, iako to: tarcice ręczne i tartakowe, dyle rozmaite zdatne do fabryk i młynow, miedź browarna i kuchenna, cyna, i nie wielka ilość octu; także różny sprzęt Pokoiowy i Gospodarski, rozmaite narzędzia, i naczynia browarne i Gospodarskie, oraz bydło i Swinie; w ostatku usiew żytni w liczbie beczek 12stu na placach ku końcu Antokola będących znayduiący się. Życzący zatém co z poszczególnionych tu artykułow kupić, zechcą do Dworku, w którym zeszły S. P. Franciszek Swięcicki mieszkał na Antokolu pod Nm 1438 położonego, przybyć na dzień 2 Julii teraźnieyszego 1817 roku, na godzinę drugą po południu, iako na termin rozpoczęcia się powtórnego Licytacyi Publiczney, która będzie się póty odbywać w dniach nie świątecznych z odwołania przypadać maiących, póki zupełnie pomieniony maiątek wyprzedanym nie zostanie. — Roku 1817 Junii 25 dnia.

W imieniu swoim i rodzeństwa A. Swięcicki.

---

1 Roku 1817 mca Junii 19 dnia stosownie do Rezolucyi na dniu 1 Junij przez Sąd zjazdowy w maiątku Narmoyniach nastałey, Sąd Exdywizorski w dniu dzisieyszym w zupełnym komplecie do miasta Wiłkomierza przybyły Sądy Exdiwizorskie w domu JPanów Dawidowiców Reassamuiac, one do dnia Jutrzeyszego na sessią poobiednią odwołać Woźnemu zaleca — i w mieyscu W. Bankowskiego Regenta przez powyższą rezolucyą do tegoż Sądu przyiętego, za nieprzybyciem którego W. Benedykta Józefa Pietkiewicza Regenta Sądu Grodz: Wiłkomier. wzywa — o rozpoczęciu Takowego Sądownictwa w celu zawiadomienia interesowanych osob; przez gazetę Kuryiera Litt. za awizować postanawia, i że Sąd Exdywizorski w ciągu dwuch niedziel od daty dzisieyszey całkowitą Sprawę WW. Kaysow z ich wierzycielami i Debitorami do namowy wezmie zawiadamia.

Antoni Kniaź Zagiell. Sędzia Ziem. Wiłkom Exdywizor
Piotr Hopen Sędzia Ziem. Wiłkomier Exdywizor.
Andrzey Butler Sędzis Grodz. Wiłkomier Exdywit
Benedykt Józefe Pietkiewicz Sądu Grodz. Wiłkomir Ex.

---

3. Roku 1817 Junii 2 d. Sąd Taxatorsko Exdywizorski za dekretem Remissyynym Ziem. Wiłkom po uprzedzonych Dyllacyach do Folwarku Narwoyn Nieletnich Kayszow za dług Antecessorski na rozdział między Kredytorow uległy zjazd swóy powtórny uczynił, w którym terminie po odbytych Aktach Inkwizycyi Kalkulacyi, Weryfikacyi z zastawnemi i tradycyynemi Possessorami schodząc do ukączenia tego dzieła została podana od stron w ten Proceder wchodzących submissyyna Prożba, skutkiem którey dla szczupłości funduszu pod Konkurs idącego Sądy swoie ku oczewistemu rozsądzeniu o wszystko do miasta Powiatowego Wiłkomierza przenosi i nie odzownie w dniu 19 Junii idącego mca oczewiście rozsądzić przyrzeka niemniey w skutek warunkow w remissie poszczególnionych że na niestawiących Debitorach żądane przez strony Kapitały zmassuje a naniejawiących się Kredytorach Ammissyą zapisać iest obowiązany, przez trzykrotną publikatę Gazety Kuryera Litewskiego ogłasza.

Artoni Kniaź Zagiel Z. P. W. S. Prezyduiący Exdywizor.
Piotr Hoppen S. Z. W: Exdywizor.
Andrzey Butler S. Gr. W Exdywizor.

Od dnia 1go następuiącego miesiąca Lipca, zaczyna się drugie półrocze i odnawia się prenumerata na Gazetę Kuryera Litewskiego. — Cena exemplarza zwyczadna: dla odbieraiących przez pocztę na pół roku rubli 7 srebrem; prenumerować można w Wilnie, w Expedycyi Gazetney Pocztamtu Litewskiego i w Redakcyi, a w Guberniach na wszystkich kantorach i Expedycyach pocztowych.